

ANALIZINĖ GEOMETRIJA

1. Tiesė plokštumoje

1. Patikrinkite ar taškai $A(3;14)$, $B(4;13)$, $C(-3;0)$ ir $D(0;7)$ priklauso tiesei $7x-3y+21=0$.

2. Tiesė eina per tašką M ir yra statmena vektoriui $\vec{n}$. Parašykite jos lygtį, kai:

- 1) $M(3;-5)$, $\vec{n} = (4;2)$; 2) $M(-2;-3)$, $\vec{n} = (4;-5)$; 3) $M(1;-1)$, $\vec{n} = (-3;4)$.

Ats.: 1) $2x+y-1=0$; 2) $4x-5y-7=0$; 3) $3x-4y-7=0$.

3. Tiesė eina per tašką M ir yra statmena vektoriui $\vec{AB}$. Parašykite jos lygtį, kai:

- 1) $M(-2;-3)$, $A(-5;2)$, $B(-1;4)$; 2) $M(2;2)$, $A(1;-3)$, $B(6;-5)$; 3) $M(-2;-3)$, $A(2;1)$, $B(1;5)$.

Ats.: 1) $2x+y+7=0$; 2) $5x-2y-6=0$; 3) $x-4y-10=0$.

4. Tiesė eina per koordinačių pradžią ir tašką A . Parašykite jos lygtį, kai: 1) $A(-1;2)$;

- 2) $A(-3;1)$; 3) $A(4;-2)$.

Ats.: 1) $2x+y=0$; 2) $x+3y=0$; 3) $x+2y=0$.

5. Raskite tiesių krypties koeficientus: 1) $3x+2y+6=0$; 2) $5x-y=0$; 3) $x+3y-3=0$.

Ats.: 1) $-1,5$; 2) 5 ; 3) $-\frac{1}{3}$.

6. Raskite smailųjį kampą tarp tiesių: 1) $5x-y=0$ ir $2x-y=0$; 2) $3x-y=0$ ir $x+y=0$;

- 3) $2x-3y+6=0$ ir $3x-y-3=0$.

Ats.: 1) 15° ; 2) 63° ; 3) 38° .

7. Kurios iš šių tiesių yra lygiagrečios: 1) $2x-3y+4=0$ ir $10x-15y-7=0$; 2) $25x+20y-8=0$ ir $5x+4y+4=0$; 3) $2x+y-8=0$ ir $2x+y+1=0$; 4) $3x-y+4=0$ ir $3x+y+2=0$?

Ats.: 1), 2) ir 3).

8. Parašykite lygtį tiesės, einančios per tašką M ir lygiagrečios duotajai tiesei:

- 1) $M(-2;4)$, $2x-3y-6=0$; 2) $M(-3;2)$, $5x-3y+21=0$; 3) $M(-1;-4)$, $3x+4y-12=0$.

Ats.: 1) $2x-3y+16=0$; 2) $5x-3y+21=0$; 3) $3x+4y+19=0$.

9. Kurios iš šių tiesių yra statmenos: 1) $3x-4y+12=0$ ir $4x+3y-6=0$; 2) $4x+5y-8=0$ ir

- $3x-2y+4=0$; 3) $4x+3y+2=0$ ir $3x-4y+14=0$; 4) $x-y-7=0$ ir $x-y+3=0$; 5) $3x-10y+37=0$ ir $9x+2y-17=0$?

Ats.: 1) ir 3).

10. Kokia turi būti parametro k reikšmė, kad tiesės būtų statmenos: 1) $5x-y-4=0$ ir $kx-y-2=0$;

- 2) $3x-ky+28=0$ ir $5x+4y+26=0$; 3) $kx+2y-21=0$ ir $8x-3y+7=0$; 4) $3x+ky+21=0$ ir $2x-y+5=0$?

Ats.: 1) $-\frac{1}{5}$; 2) $3\frac{3}{4}$; 3) $\frac{3}{4}$; 4) 6 .

11. Parašykite lygtį tiesės, kuri eina per tašką M ir yra statmena duotajai tiesei:

- 1) $M(4;-3)$, $5x-2y+10=0$; 2) $M(-4;1)$, $6x-5y-30=0$; 3) $M(0;0)$, $2x+3y-12=0$.

Ats.: 1) $2x+5y+7=0$; 2) $5x+6y+14=0$; 3) $3x-2y=0$.

12. Parašykite lygtį tiesės, einančios per du taškus:

- 1) $A(-1;-1)$ ir $B(-2;-2)$; 2) $A(3;0)$ ir $B(0;4)$; 3) $A(-2;1)$ ir $B(3;-1)$; 4) $A(1;-2)$ ir $B(0;2)$.

Ats.: 1) $x-y=0$; 2) $4x+3y-12=0$; 3) $2x+5y-1=0$; 4) $4x+y-2=0$.

13. Raskite atstumą nuo taško M iki duotosios tiesės: 1) $M(6;8)$, $4x+3y+2=0$; 2) $M(-2;4)$, $4x-3y-5=0$; 3) $M(4;6)$, $3x+4y+14=0$; 4) $M(2;-1)$, $4x+3y+10=0$; 5) $M(0;-3)$, $5x-12y-23=0$.

Ats.: 1) 10 ; 2) 5 ; 3) 10 ; 4) 3 ; 5) 1 .

14. Raskite atstumą tarp lygiagrečių tiesių: 1) $3x-4y-10=0$ ir $6x-8y+5=0$; 2) $5x-12y+26=0$ ir $5x-12y-13=0$; 3) $4x-3y+15=0$ ir $8x-6y+25=0$; 4) $24x-10y+39=0$ ir $12x-5y-26=0$.

Ats.: 1) $2,5$; 2) 3 ; 3) $0,5$; 4) $3,5$.

15. Raskite tiesių susikirtimo taško koordinates: 1) $x+5y-35=0$ ir $3x+2y-27=0$;

- 2) $14x-9y-24=0$ ir $7x-2y-17=0$; 3) $12x+15y-8=0$ ir $16x+9y-7=0$.

Ats.: 1) (5;6); 2) (3;2); 3) $\left(\frac{1}{4}; \frac{1}{3}\right)$

2. Apskritimas

1. Parašykite apskritimo lygtį, kai:

- 1) apskritimo centras yra koordinatų pradžioje, o spindulys R53;
- 2) apskritimo centras yra taške C(2;-3), o spindulys R57;
- 3) apskritimas eina per koordinatų pradžią, o centras yra taške C(6;8);
- 4) apskritimas eina per tašką A(2;6), o jo centras yra taške C(-1;2)
- 5) taškai A(3;2) ir B(-1;6) yra skersmens galai;
- 6) apskritimo centras yra koordinatų pradžios taške, o tiesė $3x-4y+2050$ liečia apskritimą;
- 7) apskritimo centras yra taške C(1;-1), o tiesė $5x-12y+950$ liečia apskritimą;
- 8) apskritimas eina per taškus A(3;1) ir B(-1;3), o jo centras yra tiesėje $3x-y-250$;
- 9) apskritimas eina per taškus A(1;1), B(1;-1) ir C(2;0);
- 10) apskritimas eina per taškus A(-1;5), B(-2;-2) ir C(5;5).

Ats.: 1) $x^2+y^2=9$; 2) $(x-2)^2+(y+3)^2=49$; 3) $(x-6)^2+(y+8)^2=100$; 4) $(x+1)^2+(y-2)^2=25$;
 5) $(x-1)^2+(y-4)^2=8$; 6) $x^2+y^2=16$; 7) $(x-1)^2+(y+1)^2=4$; 8) $(x-2)^2+(y-4)^2=10$; 9) $(x-1)^2+y^2=1$;
 10) $(x-2)^2+(y-1)^2=25$.

2. Raskite apskritimo centro koordinates ir spindulį, kai duota apskritimo lygtis:

- 1) $(x-5)^2+(y+2)^2=5$; 2) $(x+2)^2+y^2=64$; 3) $x^2+y^2-2x+4y-2050$; 4) $x^2+y^2+4x-2y+550$.

Ats.: 1) C(5;-2), R5 $\sqrt{5}$; 2) C(-2;0), R58; 3) C(1;-2), R55; 4) C(-2;1), R50.

3. Raskite atstumą nuo taško iki apskritimo, kai: 1) A(6;-8), $x^2+y^2=9$; 2) A(3;9), $x^2+y^2-26x+30y+31350$; 3) A(-7;2), $x^2+y^2-10x-14y-15150$.

Ats.: 1) 7; 2) 17; 3) 2.

4. Nustatykite tiesės ir apskritimo tarpusavio padėtį, kai: 1) $7x-y+1250$ ir $(x-2)^2+(y-1)^2=25$;
 2) $y50, 5x-0,5$ ir $x^2+y^2-8x+2y+1250$; 3) $x-y+1050$ ir $x^2+y^2=150$.

Ats.: 1) kertasi; 2) liečiasi; 3) neturi bendrų taškų.

5. Parašykite lygtį tiesės, kuri eina per apskritimų $x^2+y^2+3x-y50$ ir $3x^2+3y^2+2x+y50$ susikirtimo taškus.

Ats.: $7x-4y50$.

3. Elipsė

1. Parašykite elipsės lygtį, jei žinoma, kad jos židiny yra OX ašyje, kai : 1) jos pusašiai lygūs 2 ir 5; 2) didžioji ašis 10, o atstumas tarp židinių 8; 3) mažoji ašis 24, o atstumas tarp židinių 10; 4) atstumas tarp židinių 6, o ekscentricitetas 0,6; 5) didžioji ašis 20, o ekscentricitetas 0,6.

Ats.: 1) $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{4} = 1$; 2) $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{9} = 1$; 3) $\frac{x^2}{169} + \frac{y^2}{144} = 1$; 4) $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{16} = 1$; 5) $\frac{x^2}{100} + \frac{y^2}{64} = 1$.

2. Raskite duotų elipsių ašis, atstumus tarp židinių ir ekscentricitetus: 1) $9x^2+16y^2=144$;
 2) $x^2+4y^2=4$; 3) $x^2+25y^2=25$.

Ats.: 1) 8; 6; $2\sqrt{7}$; $\frac{\sqrt{7}}{4}$; 2) 4; 2; $2\sqrt{3}$; $\frac{\sqrt{3}}{2}$; 3) 10; 2; $4\sqrt{6}$; $\frac{2\sqrt{6}}{5}$.

3. Apskaičiuokite keturkampio plotą, jei dvi jo viršūnės yra elipsės $x^2+5y^2=20$ židinio taškuose, o kitos dvi sutampa su mažosios ašies galais.

Ats.: 16.

4. Ant elipsės $\frac{x^2}{25} + \frac{y^2}{4} = 1$, raskite taškus, kurių abscisė lygi -3 .

Ats.: $(-3; \pm 1,6)$.

5. Raskite elipsės $7x^2 + 16y^2 = 112$ taškus, kurių atstumas iki kairiojo židinio lygus $2,5$.

Ats.: $\left(-2; \pm \frac{\sqrt{21}}{2}\right)$.

6. Parašykite elipsės, kurios židiniai yra Ox ašyje, lygtį, kai: 1) elipsė eina per tašką $M(-2\sqrt{5}; 2)$, o mažoji pusašis lygi 3 ; 2) elipsė eina per tašką $M(2; -2)$, o didžioji pusašis lygi 4 ; 3) elipsė eina per taškus $A(4; -\sqrt{3})$ ir $B(2\sqrt{2}; 3)$; 4) elipsė eina per tašką $M(\sqrt{15}; -1)$, o atstumas tarp židinių 8 ; 5) elipsė eina per tašką $M\left(2; -\frac{5}{3}\right)$, o ekscentricitetas $e = \frac{2}{3}$.

Ats.: 1) $\frac{x^2}{36} + \frac{y^2}{9} = 1$; 2) $\frac{x^2}{16} + \frac{3y^2}{16} = 1$; 3) $\frac{x^2}{20} + \frac{y^2}{15} = 1$; 4) $\frac{x^2}{20} + \frac{y^2}{4} = 1$; 5) $\frac{x^2}{9} + \frac{y^2}{5} = 1$.

7. Raskite elipsės ir tiesės susikirtimo taškus: 1) $9x^2 + 16y^2 = 144$, $3x + 4y = 12$;
2) $4x^2 + 9y^2 = 36$, $x + y = 5$; 3) $3x + 2y = 20$, $x^2 + 4y^2 = 40$.

Ats.: 1) $(0; 3)$, $(4; 0)$; 2) $\emptyset$; 3) $(6; 1)$.

4. Hiperbolė

1. Parašykite lygtį hiperbolės, kurios židiniai yra Ox ašyje, grafikas simetriškas koordinačių pradžios taško atžvilgiu, ir: 1) ašys yra lygios 10 ir 8 ; 2) atstumas tarp židinių 10 , o menamoji ašis lygi 8 ; 3) atstumas tarp židinių 6 , o ekscentricitetas $e = 1,5$; 4) realioji ašis lygi 16 , o ekscentricitetas $e = 1,25$.

Ats.: 1) $\frac{x^2}{25} - \frac{y^2}{16} = 1$; 2) $\frac{x^2}{9} - \frac{y^2}{16} = 1$; 3) $\frac{x^2}{4} - \frac{y^2}{5} = 1$; 4) $\frac{x^2}{64} - \frac{y^2}{36} = 1$.

2. Raskite duotų hiperbolių pusašius, židinių koordinates, ekscentricitetą ir asimptotų lygtis:
1) $4x^2 - 9y^2 = 36$; 2) $x^2 - 16y^2 = 16$; 3) $x^2 - 4y^2 = 16$; 4) $x^2 - y^2 = 1$.

Ats.: 1) $3, 2$, $F(\pm \sqrt{13}; 0)$, $e = \frac{\sqrt{13}}{3}$, $y = \pm \frac{2}{3}x$; 2) $4, 1$, $F(\pm \sqrt{17}; 0)$, $e = \frac{\sqrt{17}}{4}$, $y = \pm \frac{1}{4}x$;

3) $4, 2$, $F(\pm 2\sqrt{5}; 0)$, $e = \frac{\sqrt{5}}{2}$, $y = \pm \frac{1}{2}x$; 4) $1, 1$, $F(\pm \sqrt{2}; 0)$, $e = \sqrt{2}$, $y = \pm x$.

3. Patikrinkite ar taškas $M(-5; 2,25)$ priklauso hiperbolei $9x^2 - 16y^2 = 144$.

Ats.: priklauso.

4. Parašykite hiperbolės, kurios židiniai yra Ox ašyje, lygtį, kai: 1) taškai $A(6; -1)$ ir $B(-8; 2\sqrt{2})$ priklauso hiperbolei; 2) hiperbolė eina per tašką $M(-5; 3)$, o ekscentricitetas $e = \sqrt{2}$;
3) hiperbolė eina per tašką $M(4,5; -1)$, o asimptotės duotos lygtimis $y = \pm \frac{2}{3}x$.

Ats.: 1) $\frac{x^2}{32} - \frac{y^2}{8} = 1$; 2) $\frac{x^2}{16} - \frac{y^2}{16} = 1$; 3) $\frac{x^2}{18} - \frac{y^2}{8} = 1$.

5. Raskite hiperbolės ir tiesės susikirtimo taškų koordinates: 1) $x^2 - 4y^2 = 20$, $2x - y = 10$; 2) $16x^2 - 25y^2 = 400$, $4x - 3y = 16$; 3) $4x^2 - 9y^2 = 36$, $2x - y = 1$.

Ats.: 1) $(6; 2)$, $\left(\frac{14}{3}; -\frac{2}{3}\right)$; 2) $\left(\frac{25}{4}; 3\right)$; 3) $\emptyset$.

6. Nustatykite tiesės ir hiperbolės tarpusavio padėtį: 1) $x-y-3=0$ ir $x^2-4y^2=12$; 2) $x-2y+1=0$ ir $9x^2-16y^2=144$; 3) $7x-5y=0$ ir $16x^2-25y^2=400$.
Ats.: 1) liečia; 2) kerta; 3) neturi bendrų taškų.

5. Parabolė

1. Parašykite parabolės, kurios viršūnė yra koordinačių pradžios taške, lygtį žinant, kad:

- 1) parabolė simetriška Ox ašies atžvilgiu, yra dešinėje pusplokštumėje ir parametras $p=3$;
- 2) parabolė simetriška Ox ašies atžvilgiu, yra kairėje pusplokštumėje ir $p=0,5$;
- 3) parabolė simetriška Oy ašies atžvilgiu, yra viršutinėje pusplokštumėje ir $p=0,25$;
- 4) parabolė simetriška Oy ašies atžvilgiu, yra apatinėje pusplokštumėje ir $p=3$.

Ats.: 1) $y^2=6x$; 2) $y^2=-x$; 3) $x^2=0,5y$; 4) $x^2=-6y$.

2. Parašykite parabolės, kurios viršūnė yra koordinačių pradžios taške, lygtį žinant, kad:

- 1) simetriška Ox ašies atžvilgiu ir eina per tašką $A(9;6)$;
- 2) simetriška Ox ašies atžvilgiu ir eina per tašką $A(-1;3)$;
- 3) simetriška Oy ašies atžvilgiu ir eina per tašką $A(1;1)$;
- 4) simetriška Oy ašies atžvilgiu ir eina per tašką $A(4;-8)$.

Ats.: 1) $y^2=4x$; 2) $y^2=9x$; 3) $x^2=y$; 4) $x^2=-2y$.

3. Raskite židinio koordinates ir parašykite direktrės lygtį, kai parabolė duota lygtimi:

- 1) $y^2=4x$; 2) $y^2=-6x$; 3) $x^2=8y$; 4) $x^2=-4y$.

Ats.: 1) $F(1;0)$, $x=1$; 2) $F(-1,5;0)$, $x=1,5$; 3) $F(0;2)$, $y=-2$; 4) $F(0;-1)$, $y=1$.

4. Parašykite lygtį parabolės, kurios viršūnė yra koordinačių pradžios taške, o židinis yra taške: 1) $F(5;0)$; 2) $F(-4;0)$; 3) $F(0;2)$; 4) $F(0;-3)$.

Ats.: 1) $y^2=20x$; 2) $y^2=-16x$; 3) $x^2=8y$; 4) $x^2=-12y$.

5. Parašykite lygtį parabolės, kurios viršūnė yra koordinačių pradžios taške, o direktrės duota lygtimi: 1) $x+2=0$; 2) $x-3=0$; 3) $y+4=0$; 4) $y-1=0$.

Ats.: 1) $y^2=8x$; 2) $y^2=-12x$; 3) $x^2=16y$; 4) $x^2=-4y$.

6. Parabolės simetrijos ašis lygiagreti Ox ašiai. Parašykite parabolės lygtį, kai:

- 1) parabolė eina per tašką $M(1;3)$, o jos viršūnė yra taške $A(-4;-2)$;
- 2) parabolė eina per koordinačių pradžią, o jos viršūnė yra taške $A(-2;-4)$;
- 3) parabolė eina per tašką $M(-3;-3)$, o jos viršūnė yra taške $A(3;-1)$.

Ats.: 1) $(y+2)^2=5(x+2)$; 2) $(y+4)^2=8(x+2)$; 3) $3(y+1)^2=-2(x-3)$.

7. Parabolės simetrijos ašis lygiagreti Oy ašiai. Parašykite parabolės lygtį, kai:

- 1) parabolė eina per tašką $M(-6;8)$, o jos viršūnė yra taške $A(2;4)$;
- 2) parabolė eina per koordinačių pradžią, o jos viršūnė yra taške $A(5;-5)$;
- 3) parabolė eina per koordinačių pradžią, o jos viršūnė yra taške $A(3;5)$.

Ats.: 1) $(x-2)^2=16(y-4)$; 2) $(x-5)^2=5(y+5)$; 3) $5(x-3)^2=-9(y-5)$.

8. Parašykite parabolės lygtį, kai duota jos viršūnė A ir židinis F: 1) $A(4;6)$, $F(-2;6)$; 2) $A(3;-2)$, $F(3;0)$; 3) $A(-1;1)$, $F(-1;-4)$.

Ats.: 1) $(y-6)^2=-24(x-4)$; 2) $(x-3)^2=8(y+2)$; 3) $(x+1)^2=-20(y-1)$.

9. Parašykite parabolės lygtį, kai duota jos viršūnė ir direktrės lygtis:

- 1) $A(1;-3)$, $x-5=0$; 2) $A(-2;4)$, $y+2=0$; 3) $A(-3;5)$, $y-7=0$.

Ats.: 1) $(y+3)^2=-16(x-1)$; 2) $(x+2)^2=24(y-4)$; 3) $(x+3)^2=-8(y-5)$.

10. Raskite parabolės viršūnės ir židinio koordinates, parašykite direktrės lygtį, kai:

- 1) $y^2+4y-24x+76=0$; 2) $x^2+10x+8y+41=0$; 3) $x^2-4x-16y+68=0$; 4) $y^2-6y-8x-7=0$;

Ats.: 1) $A(3;-2)$, $F(9;-2)$, $x=3$; 2) $A(-5;-2)$, $F(-5;-4)$, $y=0$; 3) $A(2;4)$, $F(2;8)$, $y=0$;

- 4) $A(-2;3)$, $F(0;3)$, $x=-4$.

6. Plokštuma

1. Parašykite lygtį plokštumos, einančios per tašką M ir statmenos vektoriui $\vec{n}$:

- 1) $M(2;1;-1)$ ir $\vec{n}(1;-2;3)$; 2) $M(-1;4;2)$ ir $\vec{n}(-1;2;4)$; 3) $M(0;-3;1)$ ir $\vec{n}(-2;4;0)$.

Ats.: 1) $x-2y+3z+35=0$; 2) $x-2y-4z+175=0$; 3) $x-2y-65=0$.

2. Duoti taškai A ir B. Parašykite lygtį plokštumos, einančios per tašką A ir statmenos vektoriui $\vec{AB}$: 1) $A(3;-1;2)$ ir $B(4;-2;-1)$; 2) $A(-2;0;3)$ ir $B(1;4;-2)$; 3) $A(0;3;-1)$ ir $B(4;-2;0)$.

Ats.: 1) $x-y-3z+25=0$; 2) $3x+4y-5z+215=0$; 3) $4x-5y+z+165=0$.

3. Parašykite lygtį plokštumos, einančios per tašką A ir lygiagrečios vektoriams $\vec{a}$ ir $\vec{b}$:

- 1) $A(3;4;-5)$, $\vec{a}(3;1;-1)$, $\vec{b}(1;-2;1)$; 2) $A(1;0;2)$, $\vec{a}(1;2;-1)$, $\vec{b}(0;1;2)$;

- 3) $A(0;3;5)$, $\vec{a}(2;-1;3)$, $\vec{b}(4;0;1)$.

Ats.: 1) $x+4y+7z+165=0$; 2) $5x-2y+z-75=0$; 3) $x-10y-4z+505=0$.

4. Parašykite lygtį plokštumos, einančios per taškus A ir B ir lygiagrečios vektoriui $\vec{c}$:

- 1) $A(2;-1;3)$ ir $B(3;1;2)$, $\vec{c}(3;-1;4)$; 2) $A(-1;3;0)$ ir $B(4;2;-1)$, $\vec{c}(2;1;-3)$;

- 3) $A(0;-3;1)$ ir $B(1;0;1)$, $\vec{c}(1;2;3)$.

Ats.: 1) $x-y-z5=0$; 2) $4x+13y+7z-355=0$; 3) $9x-3y-z-85=0$.

5. Parašykite lygtį plokštumos, einančios per taškus A, B ir C: 1) $A(3;-1;2)$, $B(4;-1;-1)$ ir $C(2;0;2)$; 2) $A(1;2;0)$, $B(4;0;1)$ ir $C(-2;1;0)$; 3) $A(0;2;4)$, $B(-1;-3;0)$ ir $C(2;-1;0)$.

Ats.: $3x+3y+z-85=0$; 2) $x-3y-9z+55=0$; 3) $8x-12y+13z-285=0$.

7. Plokštumų lygiagretumas ir statmenumas. Kampas tarp plokštumų. Atstumas nuo taško iki plokštumos

1. Kurios iš šių plokštumų yra lygiagrečios: 1) $2x-3y-5z-75=0$ ir $2x-3y+5z+35=0$;
2) $4x+2y-4z+55=0$ ir $2x+y+2z-15=0$; 3) $x-3z+25=0$ ir $2x-6z-75=0$?

Ats.: 3).

2. Kokios turi būti m ir n reikšmės, kad plokštumos būtų lygiagretės: 1) $2x+my+3z-55=0$ ir $nx-6y-6z+25=0$; 2) $3x-y+mz-95=0$ ir $2x+ny+2z-35=0$; 3) $mx+3y-2z-15=0$ ir $2x-5y-nz=0$?

Ats.: 1) 3; -4; 2) $3; -\frac{2}{3}$; 3) $-\frac{6}{5}; -\frac{10}{3}$.

3. Parašyti lygtį plokštumos, einančios per tašką A ir lygiagrečios kitai plokštumai:

- 1) $A(3;-2;-7)$ ir $2x-3z+55=0$; 2) $A(1;-1;0)$ ir $x+y+z+15=0$; 3) $A(-2;-1;0)$ ir $3x-2y+5z-65=0$.

Ats.: 1) $2x-3z-275=0$; 2) $x+y+z5=0$; 3) $3x-2y+5z+45=0$.

4. Kurios iš šių plokštumų yra statmenos: 1) $3x-y-2z-55=0$ ir $x+9y-3z+25=0$;

- 2) $2x+3y-z-35=0$ ir $x-y-z+55=0$; 3) $2x-5y+z5=0$ ir $x+2z-35=0$?

Ats.: 1) ir 2).

5. Kokios turi būti parametro m reikšmės, kad plokštumos būtų statmenos: 1) $3x-5y+mz5=0$ ir $x+3y+2z+55=0$; 2) $5x+y-3z5=0$ ir $2x+my-3z+15=0$; 3) $7x-2y-z5=0$ ir $mx+y-3z-15=0$?

Ats.: 1) 6; 2) -19; 3) $-\frac{1}{7}$.

6. Parašykite lygtį plokštumos, einančios per tašką A ir statmenos dviem duotom plokštumom:

- 1) $A(0;0;0)$, $2x-y+3z-15=0$ ir $x+2y+z5=0$; 2) $A(2;-1;1)$, $2x-z+15=0$ ir $y5=0$; 3) $A(-1;0;3)$, $x+y+z-15=0$ ir $2x-y-z+35=0$.

Ats.: 1) $7x-y-5z5=0$; 2) $x+2z-45=0$; 3) $y-z+35=0$.

7. Raskite kampą tarp plokštumų: 1) $2x-y+2z+35=0$ ir $2x-2y+55=0$;

- 2) $2x-y+5z+35=0$ ir $x+3y-z-75=0$; 3) $2x-9y+6z-225=0$ ir $6x-2y+3z+75=0$.

Ats.: 1) 45° ; 2) $\approx 71^\circ$; 3) $\approx 51^\circ$.

8. Raskite atstumą nuo taško iki plokštumos: 1) $M(-2;-4;3)$ iki $2x-y+2z+3=0$; 2) $M(2;-1;-1)$ iki $16x-12y+15z-4=0$; 3) $M(1;2;-3)$ iki $4x-3z+2=0$.
 Ats.: 1) 3; 2) 1; 3) 3.
9. Raskite atstumą tarp lygiagrečių plokštumų: 1) $x-2y-2z-12=0$ ir $x-2y-2z-6=0$; 2) $2x-3y+6z-14=0$ ir $4x-6y+12z+21=0$; 3) $16x+12y-15z+50=0$ ir $16x+12y-15z+25=0$.
 Ats.: 1) 2; 2) 3,5; 3) 1.

8. Tiesė erdvėje

1. Parašykite tiesių lygtis kanoniniu pavidalu:

$$1) \begin{cases} 2x + y - z - 3 = 0, \\ x + y + z - 1 = 0; \end{cases} \quad 2) \begin{cases} 3x - 2y + z - 3 = 0, \\ x - 2y - z + 3 = 0; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} 4x + y + 2z - 14 = 0, \\ 2x - y + 2z - 4 = 0. \end{cases}$$

$$\text{Ats.: 1) } \frac{x}{2} = \frac{y-2}{-3} = \frac{z+1}{1}; \quad 2) \frac{x}{3} = \frac{y}{3} = \frac{z-3}{-3}; \quad 3) \frac{x-3}{2} = \frac{y+2}{2} = \frac{z}{-3}.$$

2. Parašykite kanonines lygtis tiesės, einančios per tašką $M(2;0;-3)$ ir lygiagrečios:

$$1) \text{ vektoriui } \vec{a} = (2;-3;5); \quad 2) \text{ tiesei } \frac{x-1}{5} = \frac{y+2}{2} = \frac{z+1}{-1}.$$

$$\text{Ats.: 1) } \frac{x-2}{2} = \frac{y}{-3} = \frac{z+3}{5}; \quad 2) \frac{x-2}{5} = \frac{y}{2} = \frac{z+3}{-1}.$$

3. Parašykite lygtis tiesės, einančios per du taškus: 1) $A(1;-2;1)$ ir $B(3;1;-1)$;

2) $A(3;-1;0)$ ir $B(1;0;-3)$; 3) $A(0;-2;3)$ ir $B(3;-2;1)$.

$$\text{Ats.: 1) } \frac{x-1}{2} = \frac{y+2}{3} = \frac{z-1}{-2}; \quad 2) \frac{x-3}{2} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z}{3}; \quad 3) \frac{x}{3} = \frac{y+2}{0} = \frac{z-3}{-2}.$$

4. Parašykite parametrines lygtis tiesės, einančios per tašką $M(1;-1;-3)$ ir lygiagrečios:

$$1) \text{ vektoriui } \vec{a} = (2;-3;4); \quad 2) \text{ tiesei } \frac{x-1}{2} = \frac{y+2}{4} = \frac{z-1}{0}; \quad 3) \text{ tiesei } \begin{cases} x = 3t - 1, \\ y = -2t + 3, \\ z = 5t + 2. \end{cases}$$

$$\text{Ats.: 1) } \begin{cases} x = 1 + 2t, \\ y = -1 - 3t, \\ z = -3 + 4t; \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = 1 + 2t, \\ y = -1 + 4t, \\ z = -3; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} x = 1 + 3t, \\ y = -1 - 2t, \\ z = -3 + 5t. \end{cases}$$

5. Parašykite parametrines lygtis tiesės, einančios per du taškus: 1) $A(3;-1;2)$ ir $B(2;1;1)$;

2) $A(1;1;-2)$ ir $B(3;-1;0)$; 3) $A(0;0;1)$ ir $B(0;1;-2)$.

$$\text{Ats.: 1) } \begin{cases} x = 3 - t, \\ y = -1 + 2t, \\ z = 2 - t; \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = 1 + 2t, \\ y = 1 - 2t, \\ z = -2 + 2t; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} x = 0, \\ y = t, \\ z = 1 - 3t. \end{cases}$$

6. Tiesių lygtis parašykite parametrine forma: 1) $\begin{cases} 2x + 3y - z - 4 = 0, \\ 3x - 5y + 2z + 1 = 0; \end{cases}$

$$2) \begin{cases} x + 2y - z - 6 = 0, \\ 2x - y + z + 1 = 0; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} 5x + y + z = 0, \\ 2x + 3y - 2z + 5 = 0. \end{cases}$$

$$\text{Ats.: 1) } \begin{cases} x = 1 - t, \\ y = 7t, \\ z = -2 + 19t; \end{cases} \quad 2) \begin{cases} x = t, \\ y = 5 - 3t, \\ z = 4 - 5t; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} x = 5t, \\ y = -1 - 12t, \\ z = 1 - 13t. \end{cases}$$

9. Kampas tarp tiesių. Tiesių lygiagretumas ir statmenumas

1. Apskaičiuokite kampą tarp tiesių: 1) $\frac{x-3}{1} = \frac{y+2}{-1} = \frac{z}{\sqrt{2}}$ ir $\frac{x+2}{1} = \frac{y-3}{1} = \frac{z+5}{\sqrt{2}}$;

$$2) \frac{x-1}{1} = \frac{y}{-4} = \frac{z+3}{1} \text{ ir } \frac{x-2}{2} = \frac{y+4}{-2} = \frac{z+1}{-1}; \quad 3) \begin{cases} x = 2t + 3, \\ y = t + 1, \\ z = 2t + 4; \end{cases} \text{ ir } \begin{cases} x = 12t - 1, \\ y = 3t - 3, \\ z = 4t + 2. \end{cases}$$

Ats.: 1) 60° ; 2) 45° ; 3) $\approx 26^\circ$.

2. Kurios iš šių tiesių yra lygiagrečios: 1) $\frac{x-3}{4} = \frac{y-5}{6} = \frac{z+1}{3}$ ir $\frac{x-7}{8} = \frac{y+5}{12} = \frac{z+1}{6}$;

$$2) \frac{x+2}{3} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z}{1} \text{ ir } \begin{cases} x + y + z = 0, \\ x - y - 5z - 8 = 0; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} x = 2t + 5, \\ y = -t + 2, \\ z = t - 7; \end{cases} \text{ ir } \begin{cases} x + 3y + z + 2 = 0, \\ x - y - 3z - 2 = 0. \end{cases}$$

Ats.: 1) ir 3).

3. Parašykite kanonines lygtis tiesės, einančios per duotą tašką ir lygiagrečios duotai tiesei:

1) $M(2; -3; -1)$, $\frac{x-4}{4} = \frac{y+1}{3} = \frac{z+3}{2}$; 2) $M(-1; 0; 3)$, $\frac{x+2}{3} = \frac{y-1}{4} = \frac{z-1}{2}$;

3) $M(1; -1; 2)$, $\frac{x-1}{-4} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z+2}{3}$.

Ats.: 1) $\frac{x-2}{4} = \frac{y+3}{3} = \frac{z+1}{2}$; 2) $\frac{x+1}{3} = \frac{y}{4} = \frac{z-3}{2}$; 3) $\frac{x-1}{4} = \frac{y+1}{1} = \frac{z-2}{-3}$.

4. Kurios iš šių tiesių statmenos: 1) $\frac{x}{1} = \frac{y-1}{-2} = \frac{z}{3}$ ir $\begin{cases} 3x + y - 5z + 1 = 0, \\ 3x + 3y - 8z + 3 = 0; \end{cases}$

$$2) \begin{cases} x = 2t + 3, \\ y = 3t - 2, \\ z = -6t + 1; \end{cases} \text{ ir } \begin{cases} 2x + y - 4z + 2 = 0, \\ 4x - y - 5z + 4 = 0; \end{cases} \quad 3) \begin{cases} x + y - 3z - 1 = 0, \\ 2x - y - 9z - 2 = 0; \end{cases} \text{ ir } \begin{cases} 2x + y + 2z + 5 = 0, \\ 2x - 2y - z + 2 = 0. \end{cases}$$

Ats.: 2) ir 3).

10. Tiesės ir plokštumos tarpusavio padėtys

1. Nustatykite tiesės ir plokštumos tarpusavio padėtį:

1) $\begin{cases} x - 2y - 3z - 5 = 0, \\ 2x - y - 2z - 6 = 0; \end{cases}$ ir $x + y + z - 15 = 0$; 2) $\begin{cases} x + y + z + 2 = 0, \\ x - y + z + 2 = 0; \end{cases}$ ir $x + 2y - 1 = 0$;

3) $\frac{x+3}{3} = \frac{y-2}{-1} = \frac{z+1}{-5}$ ir $x - 2y + z - 15 = 0$.

Ats.: 1) tiesė priklauso plokštumai; 2) kertasi; 3) neturi bendrų taškų.

2. Patikrinkite tiesės ir plokštumos lygiagretumą: 1) $\frac{x-2}{4} = \frac{y+4}{3} = \frac{z-1}{-2}$ ir

$5x - 2y + 7z + 35 = 0$; 2) $\frac{x-1}{-2} = \frac{y-4}{-3} = \frac{z+1}{3}$ ir $3x - 5y - 3z - 4 = 0$; 3) $\frac{x-3}{4} = \frac{y-1}{2} = \frac{z+2}{3}$ ir

$2x - y - 2z - 9 = 0$.

3. Apskaičiuokite kampą tarp tiesės ir plokštumos: 1) $\frac{x-2}{3} = \frac{y+1}{4} = \frac{z-3}{2}$ ir $x+2y-3z+4=0$; 2) $\begin{cases} 2x-2y-24=0, \\ 3x-z+4=0; \end{cases}$ ir $6x+15y-10z+31=0$; 3) $\frac{x+4}{3} = \frac{y-1}{2} = \frac{z-3}{4}$ ir $2x-3y-2z+5=0$.

Ats.: 1) $\approx 14^\circ$; 2) $\approx 8^\circ$; 3) $\approx 21^\circ$.

4. Parašykite kanonines lygtis tiesės, einančios per tašką M ir statmenos duotai plokštumai:

1) M(2;-3;-5) ir $6x-3y-5z+2=0$; 2) M(-3;4;7) ir $x-2y+3z-8=0$; 3) M(1;-1;1) ir $x-y+z-10=0$.

Ats.: 1) $\frac{x-2}{6} = \frac{y+3}{-3} = \frac{z+5}{-5}$; 2) $\frac{x+3}{1} = \frac{y-4}{-2} = \frac{z-7}{3}$; 3) $\frac{x-1}{1} = \frac{y+1}{-1} = \frac{z-1}{1}$.

5. Parašykite lygtį plokštumos, einančios per duotą tašką ir statmenos duotai tiesei:

1) M(1;-2;1) ir $\begin{cases} x-2y+z-3=0, \\ x+y-z+2=0; \end{cases}$ 2) M(1;-1;-1) ir $\frac{x+3}{2} = \frac{y-1}{-3} = \frac{z+2}{4}$.

Ats.: 1) $x+2y+3z=5$; 2) $2x-3y+4z-1=0$.

6. Su kokia parametro m reikšme tiesė lygiagreti plokštumai: 1) $\frac{x+1}{3} = \frac{y-2}{m} = \frac{z+3}{-2}$ ir $x-3y+6z+7=0$; 2) $\frac{x-5}{5} = \frac{y+1}{m} = \frac{z-4}{3}$ ir $2x+3y+z-1=0$; 3) $\frac{x-1}{-4} = \frac{y+3}{m} = \frac{z+6}{5}$ ir $x+2y-2z+6=0$.

Ats.: 1) -3; 2) $-4\frac{1}{3}$; 3) 7.

7. Kokia turi būti parametro a reikšmė, kad tiesė būtų lygiagreti plokštumai:

1) $\begin{cases} x=3+4t, \\ y=1-4t, \\ z=-3+t; \end{cases}$ ir $ax+2y-4z+23=0$; 2) $\begin{cases} x=-3+t, \\ y=2+3t, \\ z=1-4t; \end{cases}$ ir $ax+5y-z+6=0$;

3) $\begin{cases} x=-2+3t, \\ y=1+5t, \\ z=-2+6t; \end{cases}$ ir $ax-6y+z-7=0$?

Ats.: 1) 3; 2) -19; 3) 8.

8. Su kokiomis parametru m ir n reikšmėmis tiesė yra statmena plokštumai:

1) $\frac{x-2}{m} = \frac{y+1}{4} = \frac{z-5}{-3}$ ir $3x-2y+nz+1=0$; 2) $\begin{cases} x=mt-6, \\ y=-2t+5, \\ z=t-8; \end{cases}$ ir $x+y+nz+6=0$;

3) $\frac{z-7}{m} = \frac{y+3}{8} = \frac{z+5}{-4}$ ir $2x-y+nz+8=0$?

Ats.: 1) -6; 1,5; 2) 2; -0,5; 3) -16; 0,5.